

Commissie Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

Concept verslag commissievergadering
Veiligheid, Voldoende en Schoon Water van 12 mei 2021

Aanwezig: de dames Kuiper en Leenders (voorzitter), de heren Van Calker, Douwstra (portefeuillehouder), Fonhof, Hofstra en In 't Hout (AB-leden)
de heer Van der Laan, hoofd Veiligheid en Voldoende Water (secretaris)
de heer Timmer, hoofd Schoon Water
mevrouw Ravesloot, bestuurs- en managementassistente (verslag)

Afwezig:

1. Opening

Mevrouw Leenders opent de digitale vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

De eerstvolgende vergadering van het algemeen bestuur d.d. 26 mei a.s. zal fysiek plaatsvinden. In de vergaderzaal van het algemeen bestuur is dit mogelijk met in achtname van de Coronamaatregelen.

3. Verslag vergadering d.d. 3 maart 2021

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag:

Pagina 7, eerste alinea, laatste zin

De heer In 't Hout vraagt of de genoemde besparing van € 1.325.000,- per jaar niet moet zijn € 325.000,- per jaar.

De heer Timmer antwoordt dat de genoemde besparing van € 1.325.000,- per jaar juist is.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 26 mei 2021

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Voorbereidingskrediet Kadeversterking Lappenvoort-Oosterland

De heer Douwstra geeft een korte mondelinge toelichting.

De regionale waterkering voldoet niet aan de stabiliteits- en hoogtenormen. De bergingspolder kan hierdoor op dit moment niet volledig worden ingezet.

De heer Van Calker vraagt of er in 2004 bij de aanleg ook een bodemonderzoek is uitgevoerd. *De heer Douwstra* antwoordt dat er toen geen aanvullend bodemonderzoek is uitgevoerd. De uitvoering in 2004 heeft plaatsgevonden op basis van de toen bekende gegevens.

De heer Van Calker vraagt of er nog onzekerheden bestaan ten opzichte van de grondlagen.

De Douwstra antwoordt dat er nu een grondig bodemonderzoek plaatsvindt en aan de hand van de bevindingen zal een uitvoeringsvoorstel worden gedaan.

De heer Van Calker vraagt of het mogelijk aanwezig veen invloed heeft op de uitvoering van de benodigde aanpassing.

De heer Douwstra antwoordt dat na het bodemonderzoek wordt beoordeeld wat de beste manier is om de aanpassingen uit te voeren.

De heer Hofstra zegt dat de waterkering niet voldoet aan de eisen en dit een kerntaak van het waterschap betreft. Spreker constateert dat de grond niet in eigendom van het waterschap is en vraagt waarom er in het verleden bewust voor is gekozen om de grond niet in eigendom te verkrijgen.

De heer Douwstra antwoordt dat de meeste gronden ter plaatse in bezit zijn van Natuurmonumenten. De eigenaren hadden in het verleden geen problemen met deze constructie en derhalve was op het op dat moment niet nodig om de gronden aan te kopen.

De heer Hofstra zegt dat er nu een gedoogplicht is en vraagt of dit een soort van verplichte pacht is in plaats van onteigening en vraagt wat een gedoogplicht inhoudt.

De heer Douwstra antwoordt dat een gedoogplicht (lichte vorm van grondonteigening) inhoudt dat men wettelijk toelating op het terrein moet verlenen.

De heer Hofstra vraagt voor hoelang de waterkeringsversterking wordt aangelegd.

De heer Douwstra antwoordt dat getracht wordt om dit voor 30 jaar aan te leggen. Dit is mede afhankelijk van het bodemonderzoek.

Mevrouw Kuiper zegt dat de aanpassingen destijds onder tijdsdruk zijn uitgevoerd en vraagt of hier iets van is geleerd.

De heer Van der Laan antwoordt dat het van belang is om vroegtijdig de kwaliteit van onze kanalen, watergangen, waterkeringen, kunstwerken en dergelijke in beeld te hebben en aan te passen indien nodig.

In betreffend gebied was een bergingsgebied nodig vandaar dat de werkzaamheden toen onder druk zijn uitgevoerd.

Mevrouw Kuiper zegt dat er een veelvoud aan stakeholders is. En vraagt of er meer duidelijk is ten aanzien van actoren en plannen. Zijn er bijvoorbeeld afspraken waaraan het waterschap zich dient te houden. En wordt er mogelijk nog een omgevingsanalyse aangevraagd zodat de risico's wat meer inzichtelijk worden.

De heer Douwstra zegt dat het van belang is dat er goede communicatie met de stakeholders is. Hier wordt ook op gestuurd. In dit gebied hebben de verschillende organisaties allen belang bij een goede samenwerking.

De heer Van der Laan zegt dat o.a. het vaststellen van een nieuw peilbesluit nodig is. Een nieuw peilbesluit wordt in samenwerking met de beide provincies vastgesteld. Tevens spelen er veel onderwerpen zoals bijvoorbeeld gebieds- en natuurinrichtingen door de provincies en Natura 2000. Er dient zorgvuldig te worden samengewerkt.

Mevrouw Kuiper constateert dat het een ingewikkeld proces is.

Mevrouw Kuiper vraagt hoe de compensatie voor gedeelde inkomsten, waardeverlies en grondverwerving wordt afgehandeld. Zijn er op basis van de ervaringen in 2004 of op grond van lopende projecten nog problemen te verwachten

De heer Douwstra antwoordt dat er af en toe een vergoeding moet worden betaald aan agrariërs omdat ze hun gronden een jaar niet kunnen gebruiken. In principe worden de gronden niet in eigendom genomen. Indien er gronden aangekocht moeten worden zal dit zorgvuldig worden afgehandeld.

Mevrouw Kuiper vraagt of het voorliggend voorstel invloed heeft op de begroting omdat het een werk betreft die niet was voorzien.

De heer Douwstra antwoordt dat er een uitgevoerd verslag van de komende uit te voeren werkzaamheden wordt opgesteld. Dit wordt opgenomen in de 2x per jaar op te stellen overzichten waarin wordt omschreven waar we mee bezig zijn (voor- en najaarsrapportage).

De heer Fonhof heeft het gevoel dat er een aantal onvoorziene projecten worden uitgevoerd en stelt dat de burger hier geen lastenverhoging door mag ervaren.

We dienen binnen de afgesproken norm van 3% te blijven.

Het verontrust *de heer Fonhof* dat we de 4 miljoen mogelijk gaan overschrijden gezien de vergelijking van de km prijs tussen de projecten Kadeversterking Lappenvoort-Oosterland en Tussenklappenpolder.

De heer Douwstra zegt dat de uitvoering van de projecten van zoveel factoren afhankelijk is dat beide projecten niet met elkaar vergeleken kunnen worden. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld de ondergrond, het achterland en aanwezigheid van kabels en leidingen.

De heer Douwstra wijst er op dat de 2 tot 4 miljoen investering een globale raming betreft.

Mevrouw Leenders deelt mede dat op pagina 4 een opsomming staat vermeld wat voor onderzoeken worden uitgevoerd.

De heer Van der Laan zegt dat er nu een voorbereidingskrediet wordt aangevraagd voor het uitvoeren van verschillende onderzoeken omdat er in dit stadium nog veel onzekerheden zijn. Voor de uitvoeringskosten is een grove inschatting gemaakt. De uitvoeringskosten kunnen pas worden beoordeeld als de voorbereidende onderzoeken zijn afgerond. Voor de uitvoering van de werkzaamheden wordt er opnieuw een voorstel aan het bestuur voorgelegd.

De heer Fonhof vraagt of er in het bestuur reeds een risicomelding is gedaan voor het beschikbaar stellen van een fors bedrag voor voorliggend project of is dit de eerste keer dat het algemeen bestuur wordt geconfronteerd met dit project.

De heer Douwstra antwoordt dat dit de eerste keer is dat het project aan het bestuur ter kennis wordt gebracht. Aan de hand van de beoordeling van de regionale waterkeringen is pas sinds kort bekend dat deze waterkering niet voldoet aan de gestelde normen.

De heer Fonhof stelt dat sinds het voorjaar 2020 al bekend was dat de waterkering waarschijnlijk niet voldeed en vraagt waarom het algemeen bestuur hierover nu pas wordt geïnformeerd.

De heer Van der Laan zegt dat er 850 km regionale waterkeringen worden getoetst. Trajecten waar moeilijkheden worden verwacht zijn als eerste getoetst. In 2022 wordt over de totale toetsing gerapporteerd aan de provincie. Met het bestuur is afgesproken dat er een voorstel aan het bestuur zou worden voorgelegd bij een afkeuring van een waterkering en om dan binnen 3 jaar met een concreet voorstel te komen om de waterkering in een goede toestand te brengen.

De heer In 't Hout vraagt zich af of de normen voor de waterkeringen van waterberging gelijk zijn aan de normen voor de waterkeringen langs een kanaal.

De heer Douwstra zegt dat er verschillende normen worden gesteld voor verschillende waterkeringen. In dit geval moet de waterkering voldoen aan de norm 1:100.

De heer In 't Hout vraagt of er prioritering is ten aanzien van inzet van de bergingsgebieden.

De heer Van der Laan antwoordt dat er in principe geen prioritering is voor het inzetten van de bergingsgebieden. De inzet is afhankelijk van waar de druk op het watersysteem het hoogst is en aan de hand hiervan wordt een waterbergingsgebied ingezet.

De heer In 't Hout vraagt hoeveel m³ water er kan worden geborgen nu de polder niet geheel kan worden ingezet.

De heer Van der Laan zegt dat er gedurende langere tijd (tijdens de werkzaamheden van de kadeversterking) 50 tot 70% van de capaciteit van het bergingsgebied gebruikt kan worden.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

Een voorbereidingskrediet van € 460.000,- beschikbaar te stellen voor de planvorming van de kadeversterking bergingsgebied Lappenvoort-Oosterland.

6. Projectplan Tussenklappenpolder

De heer Douwstra geeft een mondelinge toelichting op het bestuursvoorstel.

Het projectplan betreft het traject aan de noordkant van de brug tot aan het Winschoterdiep. Voor het zuidelijk deel van de brug is het voldoende om te baggeren en de beschoeiing te vernieuwen. Dit traject is niet opgenomen in het projectplan maar kan redelijk eenvoudig worden aangepast en is derhalve toegevoegd aan de werkzaamheden.

De uitvoeringskosten blijven binnen de € 4,5 miljoen zoals eerder was aangevraagd.

Mevrouw Leenders zegt dat het project Tussenklappenpolder 2x eerder in de commissie is besproken en dat het voorliggend voorstel de uitvoering betreft.

De heer In 't Hout vindt het noodzaak om het project op korte termijn uit te voeren.

De heer In 't Hout verbaast zich er over dat gronden aangekocht moeten worden voor een zeer hoog bedrag en vraagt zich af of dat te maken heeft met de aanleg van de stikstoffabriek.

De heer Douwstra antwoordt dat de hoge grondkosten niets te maken hebben met de stikstoffabriek. We kunnen niet over gaan tot onteigening van de gronden, maar dat we dat in basis ook niet willen. Juridisch is het een complex geheel als gevolg van de aanwezigheid van en toezeggingen voor de aanleg van windmolens en zonnepanelen. Het waterschap dient zich te houden aan allerlei afspraken en wettelijke verplichtingen. Wij zijn hierdoor ook verrast.

De heer In 't Hout vindt het vreemd dat de namen van de ingediende zienswijzen niet te zien zijn en vraagt waarom hiervoor is gekozen.

De heer Douwstra antwoordt dat in het kader van AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) het niet is toegestaan om namen in openbare stukken op te nemen. De vergaderstukken voor het algemeen bestuur zijn openbaar.

Mevrouw Leenders zegt dat het anders is bij een ingezonden brief aan het algemeen bestuur of een inspraakreactie. De namen worden dan wel vermeld.

Mevrouw Kuiper zegt dat in de reactienota, zienswijze 1 door de bewoners is aangegeven dat er niet nog meer zonnepalen moeten worden geplaatst op betreffende strook grond. Ons DB-lid heeft tijdens de bewonersvergadering ook aangegeven dat er na andere mogelijkheden wordt gekeken, zoals biodiversiteit en vraagt of er al concrete plannen zijn over mogelijke aanpassingen ten behoeve van biodiversiteit.

De heer Douwstra antwoordt dat dit project eindigt met het inzaaien van de waterkering en berm met een bloemen/kruidenmengsel.

De heer Fonhof vraagt naar aanleiding van pagina 7, 4^e alinea (Verantwoord gebruik van (hulp) bronnen); laatste zin of er nog extra kosten verwacht kunnen worden voor het gebruik van vrijgekomen grond.

De heer Douwstra antwoordt dat het gebruik van vrijgekomen grond voordeliger is omdat de grond niet per as aangevoerd hoeft te worden.

De heer Fonhof zegt naar aanleiding van pagina 9, 3^e alinea dat de inhoud op de website over de beschrijving van het project erg summier is.

De heer Fonhof zegt dat naar aanleiding van de Uitvoering/tijdspad op pagina 9 door de aannemer de uitvoering al in voorbereiding is genomen onder voorbehoud van goedkeuring van het algemeen bestuur en is van mening dat men vooruitloopt op de gunning die nog moet plaatsvinden. Spreker vraagt in hoeverre aan de aannemer is toegezegd om het project wel dan niet uit voeren.

De heer Douwstra antwoordt dat dit bij het voorliggend project niet speelt. De uit te voeren werkzaamheden vallen onder het raamcontract (groot onderhoud) en er vindt daarom geen aanbesteding meer plaats.

De heer Van der Laan licht toe dat binnen het raamcontract is afgesproken dat per fase wordt besloten tot uitvoering van de volgende fase door betreffende aannemer. De werkzaamheden kunnen pas worden uitgevoerd na beschikbaar stellen van het budget door het algemeen bestuur.

De heer Hofstra vraagt wat het verschil is tussen een definitieve en tijdelijke oplossing ten aanzien van het baggerdepot omdat de veiligheid wel gewaarborgd moet blijven.

De heer Douwstra antwoordt dat als de provincie het depot opruimt er beoordeeld zal worden hoe dit wordt uitgevoerd.

De heer Hofstra vraagt of voor het baggerdepot direct voor de optimale oplossing ten aanzien van de veiligheid wordt gekozen en dat er daarom niet eerst tijdelijke maatregelen worden getroffen.

De heer Douwstra antwoordt bevestigend en zegt dat het aanzicht ter plaatse van het baggerdepot verschillend is van de rest maar dat de gehele waterkering veilig is. De gehele waterkering wordt dusdanig versterkt dat het voldoet aan de waterveiligheidsnormen.

De heer Hofstra vraagt naar de mogelijkheden ten aanzien van de biodiversiteit.

De heer Douwstra antwoordt dat nog onderzocht wordt of en welke grasmengsel wordt aangebracht op de berm. In de steunberm van 20 meter wordt een kruidenrijkmengsel ingezaaid.

De heer Van Calker verbaast zich er over dat er in 7 maanden een prijsverhoging is van € 90.000,- voor de aankoop van gronden en vraagt waar de prijsverhoging door wordt veroorzaakt.

De heer Douwstra antwoordt dat er juridische aspecten spelen. Er zijn zakelijke rechten gevestigd op betreffende gronden voor het gebruik van de gronden. Het waterschap was ook verrast over de juridische aspecten die van toepassing zijn voor betreffende gronden.

De heer Van Calker concludeert dat er € 134.000,- per ha wordt gevraagd.

De heer Douwstra zegt dat het wettelijk vastgestelde bedragen zijn.

De heer Van Calker vraagt of er extra strenge eisen aan de waterkeringen worden gesteld in verband met de aanwezigheid van de achterliggende activiteiten zoals de stikstoffabriek.

De heer Douwstra zegt dat de eisen niet anders zijn dan normaal. De provincie heeft de normen waaraan de waterkeringen moeten voldoen vastgesteld en deze zijn niet verhoogd door de achterliggende activiteiten. De Gasunie neemt zelf maatregelen ten aanzien van de veiligheid van de stikstoffabriek.

Mevrouw Leenders vraagt of de grond die wordt hergebruikt schoon is en of we alert zijn op de aanwezigheid van exoten en andere vervuilingen.

De heer Van der Laan antwoordt dat grondonderzoek is geweest en dat toegepaste grond moet voldoen aan de "schone grond" eisen.

De heer Van Calker verneemt uit de ingebrachte zienswijzen dat de mensen het gevoel hebben dat ze niet goed gehoord worden.

De heer Van Calker zegt dat hij dit niet kan beoordelen maar dat hij dit niet graag leest.

De heer Van der Laan zegt dat vanaf het begin voorlichtingsavonden zijn georganiseerd. De mensen hebben tijdens de avonden het waterschap gecomplimenteerd met de manier hoe het waterschap de omgeving vanaf de start van het project betrokken.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- De reactienota bij het ontwerp projectplan waterwet dijkversterking Tussenklappenpolder vast te stellen;
- Het projectplan waterwet dijkversterking Tussenklappenpolder vast te stellen;
- € 3,115 miljoen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het projectplan.

7. Rondvraag

De heer In 't Hout vraagt zich af of de gehanteerde wijze van bestrijding van exoten door het waterschap de juiste wijze is en voldoende afdoende is. Mogelijk dat de exoten kunnen worden afgebrand.

De heer Van der Laan antwoordt dat exoten een verzamelnaam is van verschillende planten en dat er een groot verschil is in de manier van bestrijding van de verschillende planten.

In den lande worden verschillende onderzoeken gedaan om de exoten te beheren. Aan deze onderzoeken wordt door ons waterschap meegewerkt en -betaald.

8. Sluiting

Mevrouw Leenders bedankt eenieder voor diens inbreng en sluit de vergadering.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 9 juni 2021.

Jan van der Laan,
secretaris

Joke Leenders,
voorzitter